

Forum
Standaardisatie

Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Bureau Forum Standaardisatie		
Datum:	13 december 2006	Versie	1.1
Betreft:	Onderzoeksvoorstel ODF (ISO 26300)		

1 Inleiding

De minister van Economische Zaken heeft bij de beantwoording van Kamervragen over het Open Document Formaat (ODF) gesteld: *"Wel zal binnenkort bij het Forum Standaardisatie het verzoek worden ingediend om ODF als standaard voor de overheid te onderzoeken en te testen, zodra deze door ISO is erkend"*. In de vergadering van 1 november 2006 heeft het Forum daarom besloten een onderzoek in te stellen naar ODF als een te prefereren standaard voor bureaudocumenten.

Sinds 30 november is ISO 26300 (ODF) een formeel door ISO erkende standaard. Dit document is het concept plan van aanpak van dat onderzoek.

2 Scope van het onderzoek en fasering

Het onderzoek richt zich in de eerste fase op de vaststelling van de haalbaarheid van ODF als een te prefereren standaard voor bureaudocumenten. Vervolgens zal na consultatie van het Forum in de tweede fase over de gewenste scenarios een impact analyse worden uitgevoerd en zal over de implementatiestrategie voor de invoering van de standaard worden gerapporteerd.

3 Onderzoeksvragen

3.1 Eerste fase

3.1.1 **Rol van de document standaard**

Het onderzoek spitst zich toe op de vraag naar de haalbaarheid van de rol die ODF kan vervullen met betrekking tot volgende aspecten van documentaire informatie verwerking (van een uiterst passieve rol naar toenemend naar een sterk stimulerende rol):

- Passieve rol bij verwerking van gegevens (acceptatie van het document formaat)
- Passieve rol bij de opslag van documenten in het kader van duurzaamheid (archief)
- Passieve rol bij duurzame opslag met terugwerkend karakter (duurzaamheid van reeds bestaande elektronische documenten waarborgen door conversie)
- Actieve rol bij creatie en bewerking van documenten (intern binnen de overheid). Hierbij wordt ook het aspect van rechtstreekse documentcreatie vanuit back-office applicaties onderzocht
- Actieve rol bij de acceptatie van ODF als standaard formaat voor de Nederlandse markt (overheid als launching customer)

Het gaat hierbij om de haalbaarheid van de rol als standaard en niet om de haalbaarheid van de technische implementatie, met de daaraan gekoppelde vragen omtrent software, invoeringsstrategie, kosten, doorlooptijden, conversie etc.

Forum
Standaardisatie

3.1.2 Inventarisatie positie ODF in Europa en de vertaling van deze resultaten naar de Nederlandse situatie

In het kader van de Kamervragen is een verkennend onderzoek verricht naar de positie van ODF en het gebruik van OpenOffice in het buitenland. Hieruit is naar voren gekomen dat een diepgaander casestudy naar de werkwijze in Denemarken en België voor de positiebepaling van de Nederlandse overheid zinvol is.

Naast deze uitdieping zal de reeds bestaande betrokkenheid bij IDABC (Europese e-overheidsdiensten; dienst van DG Enterprise, EC) benut worden voor het vergaren van informatie. Ook zal de expertise van het ODF Consortium voor de kennisverwerving aangesproken worden.

3.1.3 Juridische aspecten

Een ander aspect naar de positie van de ISO standaard 26300 ligt op het juridische vlak. Wat is de positie van ODF ten aanzien van de eisen die gesteld mogen, dan wel moeten, worden aan elektronische documenten, in het kader van Europese aanbestedingsregels?

3.1.4 De markt

Onderzoek naar de effecten van ODF volgens leveranciers van software voor bureaudocumenten als bijv. Adobe en Microsoft.

Onderzoek naar het effect van het gebruik van ODF op postregistratie/document management systemen, inclusief de mogelijkheid documenten te doorzoeken op inhoud (mogelijke gesprekspartners zijn leveranciers van Filenet, Digidoc, Docman, Hummingbird, Verity etc.).

3.1.5 Toekomstperspectief

In het onderzoek zal aandacht worden besteed aan de vraag hoe de ontwikkeling rondom ODF voor de komende vier jaar ingeschat wordt.

3.1.6 Tussenproduct

Het tussenproduct is een analyse van de mogelijkheden voor de rol van ODF als een te prefereren standaard voor bureaudocumenten, met daarbij een analyse van de haalbaarheid en de wenselijkheid van de verschillende rollen. Hierbij zal ook de ontwikkeling in de ons omringende landen en de juridische kaderstelling meegenomen worden. De tussentijdse voortgangscntrole en de accordering voor de richting van het vervolgonderzoek zullen in de Forum vergadering van 18 april 2007 worden voorgelegd.

3.2 Tweede fase

De volgende aspecten worden met name in de tweede fase van het onderzoek aan de orde gesteld:

- Open Source Software
- Implementatieaspecten

3.2.1 Open Standaarden versus Open Source Software

Zoals reeds is opgemerkt zal in de eerste fase van dit onderzoek geen overwegingen aangaande de benodigde software worden meegenomen. Dit aspect moet worden beoordeeld in samenhang met de inhoudelijke test van de standaard, waarbij

Forum
Standaardisatie

onderwerpen als praktische toepasbaarheid en implementatie vraagstukken een rol spelen. Hier speelt nadrukkelijk mee dat een verwarring van Open Standaarden met Open Source Software met deze aanpak wordt voorkomen.

3.2.2 ***Impactanalyse implementatie***

Na de initiële fase waarin de haalbaarheid van scenario's is vastgesteld, zal moeten worden vastgesteld welke rol wenselijk is. Op basis van deze keuze zal een impactanalyse van de implementatieproblematiek plaatsvinden. Daarbij zal de beoordeling op de (on)haalbaarheid *van de invoering* van ODF als standaard een criterium vormen. Hierin zullen schattingen van migratiekosten, conversiemogelijkheden en aanpassingen van bestaande softwarearchitecturen meegewogen worden. De resultaten van dit onderzoek zullen vervolgens in de Forum vergadering van 30 mei 2007 tot een definitief antwoord aan de minister leiden

3.3 *Doorlooptijd*

Voor de eerste fase van onderzoek wordt een doorlooptijd van 10 weken voorzien, met een agendering op de vergadering van het Forum van 18 april 2007, waarna voorlopige tussenrapportering aan de minister kan plaatsvinden. Het eindresultaat zal in de vergadering van het Forum op 30 mei 2007 worden geagendeerd.

3.4 *Besluit van het Forum Standaardisatie*

Gaat het Forum akkoord met het uitwerken van de hierboven uitgewerkte onderzoeksvragen?